

Editörden...

Prof.Dr. Gülsün MERİÇ^a

^a Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi

Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd), 30 Temmuz 2019 tarihinde beşinci cildinin üçüncü sayısını çıkarttı.

Bu sayıda Öğr. Gör. Dr. Belgin Boz Yüksekdağ, “Hemşirelik eğitiminde açık ve uzaktan öğrenme teknolojileri” başlıklı editöre mektubunda; teknoloji sayesinde hızla değişen ve dönüşen dünyada sağlık sisteminde de zorunlu hale gelen değişim ve dönüşüme yönelik olarak, açık ve uzaktan öğrenme teknolojilerinin hemşirelik eğitiminde kullanımını ele almıştır. Bu çalışma, hemşirelik eğitiminde paradigma değişimini, hemşirelik eğitiminde açık ve uzaktan öğrenme, yeni teknoloji uygulamaları ve geleceğe ilişkin düşünceleri ele almaktadır.

Gizem Tekin Poyraz ve Prof. Dr. Ali Ekrem Özkul bu sayıda “Bir öğrenme ortamı olarak Google Sınıf’ın incelenmesi” adlı çalışmalarını ile yer almışlardır. Bu çalışmada Google Sınıf’ın sahip olduğu özelliklerin güçlü ve zayıf yanları tartışılmış ve bir öğrenme yönetim sistemi (ÖYS) olarak incelenmiştir. Kullanım kolaylığı, zaman kazancı, esnek yapısı, herkese açık ve mobil olması güçlü yanları, Google bağımlısı, sınırlı iletişim, anlık sınav ve test imkânı, öğrenenler arası paylaşım ise zayıf yanları olarak belirlenmiştir. ÖYS olarak incelenmesinde organizasyonel ders tasarımı, iş birliği çalışma ve öğrenme analitiğine sahip olmadığı görülmüştür. Dolayısıyla da sistem bütünü açısından ÖYS olarak ele alınamayacağı ancak farklı yaklaşımlarla kullanılabilmesine yönelik değerlendirme ve önerilerde bulunulmuştur.

Öğretmen Emin Özen ve Hakan Baran, “Uzaktan Eğitimde Yönelimler: 2016-2018 Yılların Arasında Proquest Veri Tabanında Yayımlanan Tezlerin İçerik Analizi” başlıklı çalışmalarını ile bu sayıda yer almışlardır. 2016-2018 yılları arasında yazılmış proquest veri tabanındaki tezlerin yönelimlerini yıllara, kullanılan araştırma desenlerine ve anahtar kelimelere göre içerik analizi yöntemini kullanarak analiz edilen çalışmada veri tabanında ilgili yıllardaki 4335 adet tez yayınlanma yılı, yöntemleri ve seçilen anahtar kelimelere göre incelenmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına göre yazılan sayılarında yıllara göre azalma olduğu görülmüştür. Tezlerde araştırma yöntemi olarak en çok nitel yaklaşım tercih edilmiş, ayrıca tezlerde en çok tanımlayan anahtar kelimenin “Distance Education” olduğu görülmüştür. İlaveten açık ve uzaktan öğrenme alanında yapılan çalışmaların web ve gelişen teknolojiyle iç içe olduğu görülmüştür. Alanda daha fazla tez oluşması için yüksek lisans ve doktora bölümlerinin yaygınlaştırılması önerilmiştir.

Doç. Dr. Evrim Genç Kumtepe, Doç. Dr. Elif Toprak, Araş. Gör. Aylin Öztürk, Araş. Gör. Gamze Tuna Büyükköse, Araş. Gör. Hakan Kılınc & İrem Aydın Menderis, “Açık ve uzaktan öğrenmede destek hizmetleri: Yerelden küresele bir model önerisi” adlı çalışmalarında; dünyada açık ve uzaktan öğrenme alanında faaliyet gösteren yükseköğretim kurumlarının destek hizmetlerini web tabanlı içerik analizi yöntemiyle incelemeyi amaçlayarak bir araştırma yapmışlardır. İngilizce dil seçeneği sunma ve kurumun web sayfasında destek hizmetleri materyallerinin bulunma durumları dikkate alınarak, toplam 60 kurum araştırmaya dahil edilmiştir. Her web sayfası için betimleyici ve ilişkisel analizler tamamlandığında, oluşturulan kodları ve temaları kapsayan bir destek hizmetleri modeli geliştirilmiştir.

Doç. Dr. Ertuğ Can, bu sayıda “Açık ve uzaktan yükseköğretim mezunları üzerine bir değerlendirme” adlı çalışması ile yer almıştır. Açık ve uzaktan yükseköğretim mezunları üzerine genel bir değerlendirme yapmayı amaçladığı araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmada, 2013-2019 dönemine ilişkin açık ve uzaktan yükseköğretim programlarından mezun olan öğrencilere ilişkin sayısal veriler incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre, açık ve uzaktan eğitime kayıt yaptıran öğrenci sayısında sürekli bir artış olmaktadır. Ancak, açık ve uzaktan eğitim sisteminden mezun olan öğrenci sayısı oldukça düşüktür. Araştırma bulgularına göre, açık öğretim sisteminde öğrenim gören öğrencilerin öğrenme-öğretme süreçleri, ölçme ve değerlendirme sistemi ile öğrenci seçme ve yerleştirme kriterlerinin incelenmesi, geliştirilmesi, mezuniyeti etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve mezun sayısının artırılmasına yönelik çabalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Doç. Dr. Muhammet Recep Okur bu sayıda “Öğrenci Destek Hizmetleri Bağlamında Yükseköğretimde e-Devlet Kapısı Üzerinden Sunulan Hizmetlerin İncelenmesi” adlı çalışması ile yer almıştır. Bu araştırma ile yükseköğretimde öğrenenlere sunulan e-Devlet hizmetlerinin durumu analiz edilmeye çalışıldığından, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi (2019) Birim İstatistikleri bölümünde yer alan 129 Devlet üniversitesi, 73 Vakıf üniversitesi ve 5 Vakıf üniversitesi MYO olmak üzere toplam 207 üniversite dâhil edilmiştir. Devlet üniversitesi ve Vakıf üniversitesi olmak üzere toplamda 207 üniversitenin 22 tanesinin e-Devlet hizmeti verdiği tespit edilmiştir. Verilen hizmet türleri incelendiğinde yüksek oranda “Elektronik Belge Yönetim Sistemi Evrak Doğrulama” hizmeti öne çıkmaktadır. Diğer yandan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın sunduğu 17 farklı e-Devlet hizmeti oldukça öne çıkmaktadır.

Öğr. Gör. Dr. Aras Bozkurt, bu sayıda yer aldığı “Açık Eğitsel Kaynaklardan Açık Eğitsel Uygulamalara: Türk Yükseköğretimi Bağlamında Ekolojik Bakış Açısıyla Bir Değerlendirme” adlı çalışmasında, eğitimde açıklık kavramını; öğrenenler, açık eğitsel kaynaklar ve açık eğitsel uygulamalar kapsamında incelenmiş ekolojik bir bakış açısıyla ve nitel durum çalışması kullanarak Türkiye ve Türk yükseköğretimi bağlamında değerlendirmiştir. Araştırma bulgularına göre açık eğitsel kaynaklar ve açık eğitsel uygulamalara yönelik öğrenenlerin talep potansiyeli yüksektir. Araştırma bulguları eğitimde açıklığa yönelik çalışmaların birbirinden bağımsız olduğunu, süreklilik arz etmediğini, başka bir ifadeyle bir ekoloji içerisinde birbiriyle ilişkilendirerek kapsayıcı bir yaklaşımla dönüşümün hedeflenmediğini, dolayısıyla sürdürülebilir bir başarı elde edilemediğini göstermektedir. Araştırma bulguları doğrultusunda özünde açıklık kavramı olan stratejilerin belirlenmesi, eylem planlarının oluşturulması, politikaların geliştirilmesi önerilmektedir.

C. Bilge Pamukçu bu sayıda ““Programlama öğreniminde soru-yanıt Web sitelerinin kullanım durumu: Stack Overflow örneği” başlıklı makalesiyle, yüksek lisans tez çalışmasına ilişkin araştırması ile yer almıştır. Bu çalışmasında, Stack Overflow kullanıcılarının görüşlerini bağlantıcılık kuramı ve kullanımlar ve doyumlar kuramı temelinde almak amaçlamıştır. Bu bağlamda kullanıcılara açık uçlu nitel anket soruları eşzamanlı olmayan görüşme yöntemiyle iletilmiş, bulgular analiz edilerek ana temalar belirlenmiştir. Ana temalar, uzaktan öğretim sistemlerinin özellikleri ile karşılaştırılmış ve Stack Overflow platformunun hali hazırdaki durumunun bu özellikler ile benzerlikler gösterebildiği görülmüştür.

Murat Artsın bu sayıda “Veri Madenciliği ve Bilgi Keşfi” adlı kitap için bir özet hazırlamıştır. Veri madenciliği, yapay sinir ağları, kümeleme analizi gibi konularda bilgi sahibi olmak isteyen araştırmacılar için Tuğba Şimşek Gürsoy tarafından yazılan Veri Madenciliği ve Bilgi Keşfi kitabını incelemiştir. Kitapta veri madenciliğinin kullanımına dair uygulamalar örnekler ile sunulmuştur. Yazar kitapta veri madenciliğinde kullanılan modellerden, analizlerden bahsederek derinlemesine bilgiler sunmuştur. Nerede ise her analiz ve model için uygulama örneklerinin bulunduğu bu kitap veri madenciliğine giriş niteliğindedir. Bu bağlamda açık ve uzaktan öğrenme alanında veri madenciliği ile ilgili araştırmalar gerçekleştirecek olan araştırmacılar için titizce hazırlanmış bir kaynak olduğu belirtilebilir.

Yarınları bugüne taşımanın heyecanını yaşarken, açık ve uzaktan öğrenmede yaşanan yeni eğilimlerin ele alındığı çalışmalarını bizimle paylaşan yazarlarımıza ve siz destekçilerimizin tümüne ayrı ayrı teşekkür ederiz. AUAd’da açık ve uzaktan öğrenme alanında nice paylaşımlarda buluşmak üzere sağlıklı kalınız.

Saygılarımla...

Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK

AUAd – Editör